

Vodić za Hadž i Umru

Bosanski | Bosnian | بوسني

Posle dolaska u Meku	-	Umra (tavaf al-kudum)
8. Zul-hidža	-	Obučete ihram Boravište / prenočište u Mini
9. Zul-hidža	-	Boravište na Arafatu Prenočište u Muzdalifi
10. Zul-hidža	-	Kamenovanje stuba Klanje kurbana Glavu obrijati / kosu skratiti Tavaful-ifadhah
11., 12., (13. Zul-hidža ¹⁰)	-	Boravište na Mini i kamenovanje
Prije odlaska iz Meke	-	Tavaful-vada' (Oprostajni tavaf)

Umra

1. IHRAM: Prije prelaska mikata. Prije ihrama; otklonite nepoželjne dlake, osjecite nokte, Uzmite *gusl* i abdest ili najmanje abdest.

Zagrmiti se ihramom - dva bijela i ne šivena peškira za muškarce i običnu islamsku odjeću za žene. Sa ihramom žene nesmiju prekrivati lice a muškarci glavu.

Kada obučete ihram: **nijet** (donesite odluku za ihram.)

Zatim izgovorite na glas **talbiju** –

لَبَّيْكَ اللَّهُمَّ لَبَّيْكَ، لَبَّيْكَ لَا شَرِيكَ لَكَ لَبَّيْكَ،
إِنَّ الْحَمْدَ وَالنِّعْمَةَ لَكَ وَالْمُلْكُ لَا شَرِيكَ لَكَ

Lebbejk Allahumma Lebbejk, Lebbejka la šerika laka Lebbejk, Innal hamde vannī'mata leke valmulk La šerike lek.

Odzivam ti se, moj Allahu, odzivam!
Odzivam ti se! Nemaš sudruga, odzivam ti se!
Samo se tebi zahvaljujem i samo ti imaš blagodat i imaš vlast. Ti nemaš sudruga.

Na putu do mesdžidul harama (kabe), muškarci na glas a žene tiho izgovaraju

Umra (Tavaf al-kudum)

Uđite desnom nogom u svetu džamiju i izgovorite –

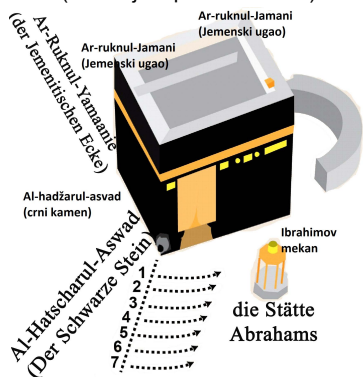
اللَّهُمَّ افْتَحْ لِي أَبْوَابَ رَحْمَتِكَ

Allahumma aftah li abvaaba rahmetika.

O Allahu, otvori svoja vrata milosti i dobročinstva za mene.

♦ Donesite odluku za tavaf.

2. TAVAF (kruženje 7 puta oko kabe)

Početna tačka je al-hadžarul-asvad (crni kamen)¹. **Samo muškarci:** otkrijte desno rame i svežite ihram ispod desne ruke/ desnog pazuha. Na početku svakog kruga dignite desnu ruku prema al-hadžarul-asvad (crni kamen)² i izgovorite –

اللَّهُ أَكْبَرُ

Allahu Akbar. Allah je najveći.

Okrugite kabu 7 puta (muškarci kruže prva tri kruga brzim hodom a ostala četiri kruga normalom brzinom). Tokom tavafa nisu potrebne posebne dove.

kamena izgovoriti –

رَبَّنَا آتِنَا فِي الدُّنْيَا حَسَنَةً وَفِي الْآخِرَةِ حَسَنَةً وَقِنَا عَذَابَ النَّارِ

Rabbenaa aatinaa fid-dunjaa haseneten ve fil aakhirati haseneten ve kinaa 'azaaben naar.

Gospodaru naš podari nam dobro na ovom i dobro na onom svijetu i sačuvaj nas patnje u ognju!

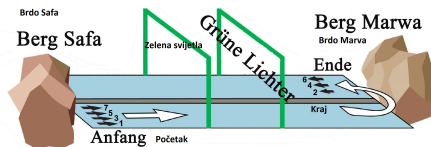
♦ Kada završite tavaf, prekrijete desno rame ihramom i klanjate dva rekjata po mogućnosti iza Ibrahimovog mekana ili gdje ima mjesta unutar dzamije: u prvom rekjatu učite suru Al-Kafirun a u drugom rekjatu suru Al-Ihlas.

♦ Potom napijete se zemzem vode i uputite dove.

3. SAJ (7 puta hod između Safa i Merve)

Počnite na brdu Safa i izgovorite –

إِنَّ الصَّافَا وَالْمَرْوَةَ مِنْ شَعَائِرِ اللَّهِ فَمَنْ حَجَّ النَّبَيْتَ أَوْ اعْتَمَرَ فَلَا جُنَاحَ عَلَيْهِ أَنْ يَطَّوَّفَ بِهِمَا وَمَنْ تَطَوَّعَ خَيْرًا فَإِنَّ اللَّهَ شَاكِرٌ عَلِيمٌ

Innas-safaa vel marvata min š'aa'irillaahi faman hadžal bejta 'avi tamara falaa džunaaha 'alejhi an jattavafa bihimaa ve man tatava'a khiran fa'innAllaha šaakirun 'alimun.

Safa i Merva su Allahova časna mjesta, zato onaj koji kabu hodočasti ili Umru obavi ne čini nikakav prijestup ako ide između njih. A onaj koji drage volje učini kakvo dobro djelo – pa Allah je doista blagodaran i sve zna.

Svaki put kada dođete na Safu i Mervu okrenite se prema kibli i izgovorite –

اللَّهُ أَكْبَرُ، اللَّهُ أَكْبَرُ، اللَّهُ أَكْبَرُ

لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ، لَهُ الْمُلْكُ وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ؛
لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ، أَنْجَزَ وَعْدَهُ وَنَصَرَ عِبْدَهُ وَهَرَمَ الْأَخْرَابَ وَحْدَهُ

Allahu Akbar, Allahu Akbar, Allahu Akbar. Laa illaaha illallahu vahdeu laa šerikeleh - lehul mulku ve lehul hamdu - juhji ve jumitu ve huva 'alaa kulli šei'in kadir - laa ilaaha illallahu vahdeu laa šerikeleh - andžaza va'dahu ve nasara 'azahu ve hazamal ahzaaba vahdeu.

Allah je najveći, Allah je najveći, Allah je najveći. Nema Boga, osim Allaha, koji nema sudruga, samo Njemu pripada sva vlast i sva hvala, i samo On daje život i određuje smrt. On je u mogućnosti sve da uradi. Nema Boga, osim Allaha, jedinog. On ispuni svoja obećanja, On podržava svoje robove i On jedini pobjeđuje neprijatelja.

4. Glavu obrijati / kosu skratiti

Posle završetka saj: **muški:** preporučeno je cijelu glavu obrijati, a takođe dozvoljeno je svu kosu jednako skratiti. **žene:** osjecite kosu za jednu trećinu dužine prsta.

Izadite iz mesdžid-al-Haram sa lijevom nogom i izgovorite-

اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ مِنْ فَضْلِكَ

Allahumma innee 'as'aluka min fazlike.

O Allahu, molim te za tvoju milost.

Skinite ihram i svi propisi ihrama prestaju. – Sačekajte do jutra 8. Zul-hidža.

* Osoba koja je odlučila da obavi hadž ima tri opcije.

♦ Prvo umra pa zatim hadž sa novim ihramom se zove **hadž AL-TAMAATU** i koja je najbolja od ove tri vrste. Poslanik Muhamed a.s. nam je preporučio ovu i ona se najviše praktikuje kod hadžija.

♦ Umra i hadž sa jednim ihramom je **KIRAAN**.

♦ Hadž bez umre se zove **IFRAAD**.

HADSCH

DIE REISE DES LEBENS
Hadž
Putovanje života

8. Zul-Hidža (Javmut-Taravija)

Obučete ihram⁵

♦ Donesete odluku za hadž. Stanite prema kibli i izgovorite **talbiju** na glas–

لَبَّيْكَ اللَّهُمَّ لَبَّيْكَ، لَبَّيْكَ لَا شَرِيكَ لَكَ لَبَّيْكَ،
إِنَّ الْحَمْدَ وَالنِّعْمَةَ لَكَ وَالْمُلْكُ لَا شَرِيكَ لَكَ

Lebbejk Allahumma Lebbejk, Lebbejke la šerike laka Lebbejk, Innal hamda vannī'mata laka valmulk La šerike lek.

♦ Otiđite na Minu između sabaha i podne (preporučeno rano ujutru).

Boravište i prenočište na Mini

♦ Klanjajte podnu, ikindiju, akšam i jaciju na Mini; skraćen (Kasr) ali ne kombinovan.⁶

9. Zul-Hidža (Javmu 'Arafa)

Boravište na Arafatu

♦ Klanjajte sabah na Mini.

♦ Nakon islaska sunca otiđite na Arafat.

Po mogućnosti zaustavite se na **Namirahu**⁷. Ostanite do kad **zaval** (podna, kada se ne vidi sjenka) **ne prođe** i poslušajte hutbu. Ako nije moguće, dozvoljeno je nastaviti put prema Arafatu i tamo ostanite do zalaska sunca. Ako ste u mogućnosti, stanite na kamenice brda Milosti (Džabalur-Rahmah), a inače je cijeli Arafat mjesto za molitve priznat. Okrenite se dignutim rukama prema kibli, zatim uputite dove i ponavljajte **talbiju**.

Takođe je sledeće preporučeno izgovoriti i ponavljajti –

لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ، اللَّهُ الْمَلِكُ
وَلَهُ الْحُكْمُ، وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ

**Laa ilaha illAllahu vahdehu laa šerike lehu
lehel mulk ve lehel hamdu ve huve 'alaa
kulli šej'in kadir.**

Nema boga osim Jednog Jedinog Allaha kojem
nema niko ravan! Njemu pripada sva vlast i
slava i on je Svemogućući.

- Ovo vam je najbolje učiti za ovaj odabrani
dan.

- ♦ Klanjajte podnu i ikindiju na Arafatu.
- ♦ Obavi **VUKUF** (stajajući uputit dove), *dovi i moli*
za oprostaj do zalaska sunca.
- ♦ Poslje zalaska otidite na Muzdalifu.

Prenočište na Muzdalifi

- ♦ Klanjajte akšam i jaciju spojeno na Muzdalifi.⁶
- ♦ Saberite 70 kamenica na Muzdalifi ili Mini za
kamenovanje stuba.⁹
- ♦ Provedite noć u ibadetu ili odspavajte do
sabahā.

10. Zul-Hidža (Javmun-Nahr)

- ♦ Klanjajte sabah u Muzdalifi.
- ♦ Napustite Minu
prije izlaska sunca.
Poslje izlaska
sunca i prije pada
noći otidite u Džamaratul-
'Akabah al-Kubraa ⑤ za
kamenovanje. Okrenite se prema džemretu sa
lijeve strane Meka a sa desne Medina i bacite 7
kamenica na džemret i izgovorite–

الله أكبر
Allahu Akbar

Allah je najveći (poslije svakog bacanja).

- ♦ **Klanje kurbana**
Prihvaćena alternativa je kupiti tiket za kurbana
- al-Hadee. Inače otidite u klaonicu u Mini i
zakoljite kurban.

- ♦ **Glavu obrijati /
Kosu skratiti** ✂

Posle klanja. **Muškarci:** preporučeno je cijelu
glavu obrijati, a takođe dozvoljeno je svu kosu
jednako skratiti. **Žene:** osjecite kosu za jednu
trećinu dužine prsta.

- ♦ **Skinite ihram**, dakle svi propisi ihrama
prestaju. Otidite u Meku i obavite tavaaful-
lfaadhah.
- ♦ **Tavaaful-lfaadha (Tavaaful-Zijaarat)** ⁸
Otidite u Meku i obavite tavaaful-lfaadha. To se
može obaviti do pada noći 12. Zul Hidža. Uđite
u mesdžid-al-Haram sa desnom nogom i
izgovorite Dovu za ulazak u dzamiju
(pogledajte upustvo za umru; 1 stranica). Ihram
nije potreban. Početak je kod al-hadžarul-
asvad (crni kamen) ¹.

- ♦ Kada završite tavaaf, klanjate dva rejkata po
mogućnosti iza Ibrahimovog mekana ili gdje
ima mjesta unutar dzamije: u prvim rejkatu
učite suru Al-Kafirun a u drugom rejkatu suru
Al-Ihlas.

- ♦ Napijete se zemzem vode i uputite dove.
- ♦ Obavite saj (pogledajte upustvo za umru;
1 stranica)

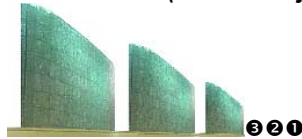
- ♦ Kada obavite saj svi propisi prestaju.
- ♦ Vratite se u Minu.

Napustite džamiju sa lijevom nogom i izgovorite
dovu za izlazak iz džamije (pogledajte upustvo
za umru; 1 stranica).

11. Zul-Hidža

- ♦ Ako niste obavili tavaaful- ifaadha, otidite u
Meku i obavite tavaaf. Zatim klanjajte dva
rejkata, napijete se zemzema i obavite saj.
Vratite se nazad u Minu.

Boravište u Mini (kamenovanje)

Posle zavalā (podna, kada se ne vidi sjenka) i
prije pada noći kamenujte sva tri džemreta. 21
kamenica je potrebna na dan ⁹ ⑤②①
Okrenite se prema džemretu (najmanjim) sa
lijeve strane Meka a sa desne strane Mina.
Bacite sedam kamenica na džemret i
izgovorite–

الله أكبر

Allahu Akbar

Allah je najveći (posle svakog bacanja)

Nakon prvog kamenovanog džemreta ①
okrenite se prema kibli (prvi džemret sa desne
strane) i dovite podignutim rukama po želji.
Zatim idite do drugog džemreta (srednji) ②.
Okrenite se prema drugom džemretu sa Mekom
na lijevoj strani a sa Minom na desnoj strani i
bacite sedam kamenica na džemret i
izgovorite–

الله أكبر

Allahu Akbar

Allah je najveći (posle svakog bacanja)

A zatim posle drugog kamenovog džemreta
okrenite se prema kibli (drugi džemret sa
desne strane) i dovite podignutim rukama po
želji. Zatim otidite do trećeg džemreta ③.
Okrenite se prema trećem džemretu (al-
'akabah al-kubraa) sa Mekom na lijevoj i
Minom na desnoj strani i bacite sedam
kamenica na džemret i izgovorite–

الله أكبر

Allahu Akbar

Allah je najveći (posle svakog bacanja)
Nakon zadnjeg džemreta idite dalje bez
dovljenja.

12. Zul-Hidža

- ♦ Ako niste obavili tavaaful- ifaadha, otidite u
Meku i obavite tavaaf. Zatim klanjajte dva
rejkata, napite se zemzema i obavite saj.
Vratite se nazad u Minu

- ♦ **Posle zavalā** (podna) i prije pada noći
kamenujte sva tri džemreta po sedam
kamenica. Napustite Minu i otidite u Meku prije
zalaska sunca. Ako nije moguće ostanite u
Mini.

13. Dhul-Hidscha

- ♦ Ako niste napustili Minu kamenujte sva tri
džemreta po sedam kamenica poslije sabaha i
otidite u Meku

- ♦ Prije napuštanja Meke obavite *tavaaful-vadaa*
(oproštajni tavaaf) kao završni čin. ¹⁰

Footnotes

¹ Po mogućnosti zagrlite mjesto između kuta od al-
hadžarul-aswad (crni kamen) i vrata. Placirajte prsa,
lice i ruke na ovo mjesto.

² Po mogućnosti dodirnite crni kamen sa desnom
rukou, poljubite ga a potom vršite sedždu – ovo
vam je najbolji način. Ako ovo nije moguće, dodirnite
crni kamen sa desnom rukom i poljubite ruku. Ako i
ovo nije moguće, uputite desnu ruku prema kamenu.

³ Nemojte nikakve posebne dove za izgovoriti tokom
kruženja oko kabe osim ove gore navedeno između
Jemenskog ugla i crnog kamena. Tako da se može i
Kuran recitirati i doviti po želji.

⁴ Po mogućnosti dodirnite Jemenski ugao svaki krug
(ali ga ne poljubite) – to vam je najbolji način. Ako ovo
nije moguće onda nikako ne označavati ovo mjesto.

⁵ Gdje god da se nalazite – hotel, kuća, itd.

⁶ Klanjajte dva rejkata farza podne, ikindije i jacije.
Akšam ne skraćivati to jest ostaje tri farz rejkata.
Posle jacije obavite i vitre namaz.

⁷ Mjesto u blizini brda Arafata – tu se nalazi danas
jedna džamija. Ako to nije moguće onda je
dozvoljeno produžiti na Arafat.

⁸ Ako prolazite kroz dolinu Muhassar, onda brzo je
pređite.

⁹ I na Mini možete kamenice sakupiti. Potrebno je 7
kamenova 10og a 42 kamena kasnije (ukupno 49).
Potrebno je i posebno 21 kamen ako ste odlučili
ostati do 13. Zul-hidža u Mini. Kamenice netrebaju
biti veće od zrno graška (1cm prečnik).

¹⁰ Dozvoljeno je obaviti tavaaful-vadaa' ¹². Zul-hidža
(ako napustite Minu prije zalaska sunca), tako da bi
jedan preporučeni dan kamenovanja izgubili (ali ne
obligatorno).

Posjeta Medine – Džamija Al-Nabavi & Kuba

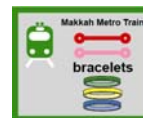
Posjeta Medine nije
obavezna niti dio hadža
i umre ali se isplati obići
al-masdžid al-Nabavi

(poslanikova a.s. džamija). Poslanik a.s. je rekao:
„Jedan namaz u mojoj džamiji (**Madina**) je bolje od
1000 namaza bilo gdje drugo osim u džamiji Al-
Haram (**Makka**). Jedan namaz u dzamiji Al-Haram
je bolje od 100.000 namaza u drugoj džamiji.“
On (mir i spas na njega) takođe je rekao: „Ko prvo
uzme abdest pa zatim ode u džamiju Kuba (prva
džamija u islamu), bit će nagrađen kao da je umru
obavio.“

Hadž podzemli voz

Hadžije voze sa podzemnim vozom između
Arafata - Muzdalife - Mine - Džemreta. Svaka
stanica ima 3 odjela u obliku šatora koji su sa
naruknicama u boji označena što svaki hadžija
dobije. Svaki hadžija dobije

plavu, žutu ili zelenu naruknicu
Ne zaboravite:
♦ **Izmirite sve dugove!** ♦
♦ **Ispravite sve nepravde!** ♦
Napravite testament!
**Za više kopija kontaktirajte
nas:**

The Islamic Bulletin
PO Box 410186, SF, CA 94141 USA

- ♦ E-Mail: info@islamicbulletin.org
- ♦ www.islamicbulletin.org Hajj | Bosnian

Bosanski | Bosnian | بوسني

رقم اذن بطبع ٥٢٠٩م / اج في ٣٠ / ١٢ / ١٤٣١